

III S. SAVŠINSKI NIM RAHVUSVAHELINE KONKURSS

Laine Sepp

Augustis 2011 tehti mulle ettepanek osaleda III Rahvusvahelise S. Savšinski nimelise konkursi žürii töös Sankt-Peterburgis. Poolteist aastat tagasi olin küll osa võtnud Stockholmi Rahvusvahelise Muusikakonkursi žürii tööst, kuid teades Venemaa viiulikooli liidrirolli maailmas, oli Sankt-Peterburgi kutse mulle suureks tunnustuseks ja auks. Samas otsustasin sellest konkursist osa võtta ka oma õpilastega, andes endale täielikult aru, kui hulljulge samm see on. Eesmärgiks ei seadnud ma mitte auhinnaliste kohtade jahtimist, vaid lastele võimaluse andmist enda proovile panekuks, teiste omavanuste õpilaste mängu kuulamiseks, uute kogemuste saamiseks ja innustuse andmiseks tegutsemaks oma lemmikalal.

Savšinski nimelist konkursi peetakse Sankt-Peterburgi äärelinnas Puškinos A. Ahmatova nimelises Tsarskoje Selo Kunstide Gümnaasiumis. Õpilaste vanusegrupid on jaotatud nelja kategooriasse: A kuni 9 aastased, B 10-12-aastased, C 13-15-aastased, D 16-18-aastased. Osa saab võtta erinevail aladel, nagu sooloklaver ja keelpillid, erinevate koosseisudega kammeransamblid ja üldklaver. Konkurss on ühevooruline ja mõeldud tavalistele muusikakoolidele. Kõigi kategooriate osavõtjad peavad esitama 2-3 erineva karakteriga ja erinevates stiilides teost. Igas grupis astutakse üles mängijate vanuselises järjekorras.

Tänavune konkurss, mis leidis aset 30. novembrist 4. detsembrini, oli kohale kutsunud 323 noort muusikut Sankt-Peterburist, Leningradi oblastist, Moskvast ja mujalt Venemaalt, Tatarimaalt, Valgevenest, Rootsist, Soomest, Poolast, Ameerikast ning Eestist meie kooli õpilaste näol.

Siinkohal sobiks anda ülevaade konkursil osalenud keelpillimängijaist ja ansamblitest.

A-grupi 17 viiuldajast osutus võitjaks Sankt-Peterburgi lastemuusikakooli nr 11 õpilane Natalja Topilskaja tuntud pedagoog I. Tšitšina klassist, esitades V. Ranzato “Hällilaulu” ja F. Riesi “Gondoljeeri”. Selle grupi ülejäänud väikesed viiuldajad esindasid Sankt-Peterburgi ja Dzeržinski lastemuusikakoole ning muid õppeasutusi.

21-liikmelises B-grupis sai esikohaga pärjatud G. Sinisalo nim Petrozavodski lastemuusikakooli kasvandik Jekaterina Vrubljevskaja T. Tšugajeva viulikklassist. Nii tehniliselt kui ka väljenduselt väga hästi esitatud kava oli äratas aukartust: H. Wieniawski Kontsert nr 2, op 22, I osa, D. Šostakovitši “Kolm sümfoonilist tantsu” op 5 ja M. Mussorgski “Hopakk”. Samasse gruppi kuulusid ka Kuressaare Muusikakooli õpilased Karl Jõgi ja Eva Aarnis. Karl esitas F. Mendelssohni “Laulu tiivul” ja E. Mollenhaueri “Fantaasia *The Boy Paganini*”, Eva aga C. Bohmi *Sarabande* g-moll, A. Nölcki “Ungari tants” op 196 nr 5 ja G. Lange “*Flower Song*” op 39. Viiuldajate žürii, eesotsas Peterburi Konservatooriumi viiuliprofessor A. Reznikovskiga omistas nii Karlile kui ka Evale III koha. Häid mängijaid oli selles grupis palju (põhiliselt Sankt-Peterburgi erinevatest lastemuusikakoolidest ja Leningradi oblastist). Enamasti olid kavad aga tehniliselt liiga rasked, mistõttu ei suudetud end piisavalt väljendada. Karli ja Eva jõukohane kava lubas neil vabamalt musitseerida.

Eva Aarnis ja Karl Jõgi.

8 viiuldajaga C-grupile, 5 viiuldajaga D-grupile, 3-liikmelisele violagrupile, tšellode 6-liikmelisele A-grupile ning 2-liikmelistele C- ja D-grupile jäid esikohad

välja andmata. Peale Sankt-Peterburgi ja Leningradi oblasti oli siin esindajaid veel Rootsist ja Valgevenest. Seevastu 6 tšellistiga B-grupist pälvis I koha Mihhail Granov Sankt-Peterburgi lastemuusikakoolist nr 41 (I. Ilzjanova tšelloklass), esitades G. Goltermanni Kontserdi nr 4 I osa, G. Martini *Andantino* ja D. Šostakovitši “Kontratantsu filmist “Kiin””.

Ansamblite A-grupis esines 7 erinevat kooslust, kuid esikoha vääriliseks ei tunnustatud kedagi. Seevastu B-kategooriasse kuulunud 16 kammeransambli etteastete puhul anti I koht Sviridovi nim Sankt-Peterburgi lastemuusikakooli viiuliõpetaja V. Kalštšikova ansambliklassi triole (viul, flööt ja klaver), kes esitas A. Corelli *Gigue* e-moll, Ž. Metallidi “Hällilaulu” ja E. Kronke “Kaks liblikat” op 165. Samas grupis astus üles ka Kuressaare Muusikakooli keelpilliansambel

(Eva Aarnis, Karl Jõgi, Katre-Liis Võhma, Ida Johanna Loel (viulid) ja Karret Sepp (tšello), kandes ette J. Räätsa *Allegro*, vana vene romansi “Kui kohtasin teid” ja A. Ekimyani pala “Ring laiemaks”. Ansambel suutis end mängida II koha vääriliseks, mis muidugi valmistas topeltrõõmu. Oma pedagoogiameti jooksul pean Savšinski nim konkursil saavutatut suurimaks, sest varasematel aegadel olen oma õpilastega rahvusvahelistel konkurssidel küll osalenud ja ka hinnatavale kohale tulnud, kuid korraga vaid ühe õpilasega.

Ansamblite C-kategoorias ja D-kategoorias võidutsesid Sankt-Peterburi kultuurikomitee muusikalütseumi klaveriduod õp K. Gindina klassist.

Et konkurss on välja kasvanud pianistide üritusest, siis on seletatav ka nende ülekaal osavõtjate hulgas. Eks oma sõna ütleb ka Savšinski nimi, kes ei olnud mitte ainult tuntud pedagoog, vaid ka tunnustatud pianist.

Ei saa mööda minna konkursi väga heast korraldusest, alustades toimekast ja energilisest koolidirektor Mihhail Okulovist, kes jagas juhiseid raadiojaama kaudu, ja lõpetades koolitädidega, kes olid valmis lahkelt teed juhatama, rääkimata aga klaverite häälestamisest iga natukese aja tagant. Kui Venemaad peetakse Läänest mahajäänumaks, siis siin vaidleksin ma mitmes asjas vastu. Kõigepealt suhtumine muusikaõppimisse. Tsarskoje Selo Gümnaasiumit võib pidada ses suhtes üliheaks näiteks. Koolil on 3 saali, millest suurim mahutab ligi 400 vaatajat-kuulajat. Uued väga hea kvaliteediga klaverid isesulgivate kaantega, 2 mängija klaveritoolid, mille kummagi istmepoolle kõrgust saab eraldi reguleerida, ja eelnimetatud klaverite häälestamine iga natukese aja tagant on faktid, mis räägivad iseenda eest.

Keelpilliansambel. Esireas vasakult Karret Sepp (tšello), Eva Aarnis, Katre-Liis Võhma, Ida Johanna Loel, Karl Jõgi (viulid), tagareas ansambli juhendaja Laine Sepp ja klaverisaatja Tiina Rätsepp.

Tähelepanuväärne on ka austav suhtumine õpetajasse. Isegi diplomitele on kirjutatud ka konkursandi pedagoogi nimi. Nii ürituse avamisel kui lõpetamisel kutsuti žürii liikmed lavale istuma, mis näitab austust õpetaja vastu, sest ka nemad on õpetajad ja hinnatavamad õpetajad. Kuulnud, kui vähe Eestis pedagoogid palka saavad, oldi väga imestunud. Kui mul paluti konkursi lõputseremoonial sõna võtta, siis ei saanud ma mainimata jätta vene külalislahkust, mis kindlasti aitas meie lastel hästi esineda. Pikast bussireisist küll väsinuna, kuid unustamatute elamustega konkursist ning külaskäigust Ermitaaži, ekskursioonist Jekaterinburgi lossi (kus paikneb ka maailmakuulus Merevaigutuba), õnnelikena ja täis indu edaspidi veelgi tõsisemalt harjutada oma pillimängu ning tänu-tundega Kultuurkapitalile toetuse eest sõideti koju oma armsasse Kuressaarde.